

Irodalom

Nézd át a munkafüzet feladatait, egészítsd ki a hiányosságot, ha volt!

13. oldal: Petőfi: Egy gondolat bánt engemet

15. oldal: Petőfi: A XIX. század költői

Feladatok

1. A vers megszólítottja

- a) Isten
 b) világszabadság
 c) lírai én
költő

2. A rímelés

- a) bokorrím
aaaa
 b) páros rím
aa bb
 c) felező rím
pl. felező hatos 4+2

3. A vers kulcsszava

- a) gondolat
 b) világszabadság
 c) halál

4. A vers műfaja

- a) óda
 b) epigrama
 c) rapszódia

5. Gyűjtsetek ki a jelzőket és készítsetek táblázatot a füzetbe a megadott példa szerint! Melyik az a jelző, amely két szóhoz is kapcsolódik?

Jelző	Jelzett szó
acéli	zörej
titkos, üres, piros, szent, ifjú	féreg, szoba, arc, zászló, jelszó, vér

6. Húzzátok össze a költői eszközöket a megfelelő részletekkel!

Hadd nyelje el azt az acéli zörej,
 A trombita hangja, az ágyúdörej

Ne ily halált adj, istenem,
 Ne ily halált adj énnekem!

Lassan hervadni el, mint a virág,

S a zsarnokság velök megütkezik

Amelyen titkos féreg fog rá,
 Elfogni lassan, mint a gyertyaszál

alliteráció - szavak ugyanazon betűvel kezdődnek egymás után

megszemélyesítés

hasonlat

halmozás

fokozás

7. Gyűjtsetek ki a költemény természeti képeit!

virág, féreg, fa, villám, hegy, völgy, mennydörgés

8. Melyik - a költeményben szereplő - szót írjuk át másképpen?

hatalmaskodó, egyeduralkodó

személyes szabadságától megfosztott ember

győzelem

mottó

zsarnok

"Dit folyjon az ifjúi vér ki szívemből..."

"Világszabadság!"

jelszó

Feladatok

1. Melyik az a jelző az első versszakban, amelyből megtudjuk, hogy a költészet Petőfi számára nagyon nagy jelentőséggel bír? Írjátok ki s verssort, amelyben megtaláltátok!

„Nagy munkát vállal az magára, Ki most kezébe lantot vesz.”

2. Mondjátok másképpen!

tűzön-vizen át mindenen keresztül küzdeni kell

kétségbeesve tengenek elkeseredve, tetőzve elnek

a nap hevében nagy melegben

3. Egészítsétek ki a mondatokat!

Átok sújtsa azokat, akik nem tesznek semmit az egyenlőség érdekében.

Petőfi szerint a hamis próféták azt hirdetik, hogy nem kell semmit tenni.

Akkor lesz Kánaán a Földön, ha egyenlőség lesz.

Lehet, hogy úgy fog az ember meghalni, hogy nem érte el a célját,

de nyugodtan fog meghalni, hiszen küzdött érte.

4. Töltsétek ki a táblázatot!

Magyarázat	Verssorok
társadalmi és gazdasági egyenlőség	„bőség kosara”
jogi egyenlőség	„jognak asztala”
a műveltség elterjedése, a tudás általánossá válása	„szellem napvilága”

Eredmény

Kánaán = Szentföld

5. Mit szimbolizálnak a versben?

lant költészet, irás

Mózes prófeta, aki vezette a népet a Szentföldre
költőknek is buzdítani kell az embereket verseikkel a cselekvésre.

Új tananyag:

TK.új kiadású 94.oldal – Elolvasni és megtanulni a Nemzeti dalt fejből! EGÉSZET!

Füzetbe leírni és megtanulni!

A forradalom és a szabadságharc alatti események versei

Nemzeti dal

A vers a magyar hazafias költészet kiemelkedő darabja, a kivívott sajtószabadság 1.terméke.

Keletkezése: 1848.március 13., majd 15-én hangzott el először.

Műfaja: **induló** – nép cselekvésre való buzdítását fejezi ki (Petőfi dalnak nevezte versét)

Rímfajta: páros rím (aabb)

Cím: Összetartozást jelképezi, a vers a közösség nevében mindenkihez szól.

1.versszak: Felszólítás a szabadságért vívott harcra, melyet költői kérdéssel intéz: „*Rabok legyünk vagy szabadok?*„

2.versszak: Visszatekintés a múltra, a szabadon élt ősökre.

3.versszak: Önfeláldozás fontossága jelenik meg – fel kell vállalni a harcot.

4.versszak: Buzdítás a harcra. Ellentét: rabság (lánc) – szabadság (kard)

5.versszak: Fényes jövő előrevetítése – ha összefognak, mindenki újra dicsőségben élhet.

6.versszak: Petőfi biztos a győzelemben, s a harc nem lesz hiábavaló, mert a jövő nemzedéke majd erre építi az életét.

Minden versszak ugyanazon refrénje a vers mondanivalója, a megerősített helyes választást hangsúlyozza.

*„A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!„*